

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Ιουλίου 2018 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **3038**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Απόφ. 757/22-6-2018

Έγκριση Κανονισμού εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85,

2. την υπ' αριθμ. 163204/Ζ1/29-9-2017 Εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

3. την υπ' αριθμ. 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ. Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών»,

4. τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν.4521/2018 (ΦΕΚ Α'38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»,

5. τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α΄102),

6. τις διατάξεις του ν.4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (ΦΕΚ Α΄195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,

7. τις διατάξεις του ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,

8. το π.δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α'124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών»,

9. τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189, τ.Α'/02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων-Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

10. τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης Φ5/89656/Β3 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (ΦΕΚ 1466 Β') και ιδίως την παρ.2 του άρθρου 1,

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 27/3/2018),

12. τα αποσπάσματα πρακτικών της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδριάσεις 2/4/2018 και 22/5/2018),

13. τα αποσπάσματα πρακτικών της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρίες 4/4/2018 και 31/5/2018),

14. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρους του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την έγκριση του Κανονισμού του εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά», από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου διεπιστημονικής μεταπτυχιακής εκπαίδευσης για τις χώρες και τις κοινωνίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ιδρύθηκε το 1999, κατά τη διάρκεια της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο, σε μια εποχή βίαιων αναταραχών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το πρόγραμμα έχει εκπαιδεύσει έλληνες και αλλοδαπούς φοιτητές εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στα αγγλικά σε ό,τι αφορά τη μετάβαση της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από μια εμπόλεμη ζώνη σε μια περιοχή στο δρόμο προς την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόγραμμα δημιουργήθηκε αρχικά ως μέρος της διαδικασίας του Royaumont με στόχο να συμβάλει στην προώθηση της ειρήνης, της δημοκρατίας και της συμφιλίωσης στην περιοχή. Στα πρώτα χρόνια του, το πρόγραμμα υποστηριζόταν από το Σύμφωνο Σταθερότητας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ανήκε στο δίκτυο U\SEE, που αποτελείτο από πανεπιστήμια από έντεκα χώρες της περιοχής αυτής. Σήμερα λειτουργεί ως αυτόνομο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εκτός από τους ακαδημαϊκούς του στόχους, το πρόγραμμα έχει ως στόχο να προωθήσει τη συζήτηση και την ευαισθητοποίηση την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης καθώς και την αμοιβαία κατανόηση και τις σχέσεις καλής γειτονίας.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το εξ ολοκλήρου αγγλόφωνο πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,

ΑΡΘΡΟ 2
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

1, Η Συνέλευση του Τμήματος

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η Θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ,

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση,

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή οε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, τη διαχείριση της ιστοσελίδας και των μέσω κοινωνικής δικτύωσης του Προγράμματος, την οργάνωση διαλέξεων και εκδηλώσεων του Προγράμματος.

ΑΡΘΡΟ 3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ’ έτος, υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΤ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του ν.4485/2017.

Το ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» θα δέχεται έως 30 φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί διδάσκοντες τουλάχιστον 60% από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης είναι περίπου εκατόν είκοσι πέντε (125) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακοσίων δεκαπέντε (315) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των σαράντα τριών (43) διδασκόντων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 4
ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ν. 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Ιανουάριο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Συμπληρωμένη αίτηση (διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.see.pspa.uoa.gr και www.pspa.uoa.gr).

2. Δήλωση Σκοπού (Statement of Purpose) στην αγγλική γλώσσα (μέχρι 500 λέξεις),

3. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου, με ελάχιστο μέσο όρο βαθμολογίας 6,5/10. Όσοι φοιτητές αποφοιτήσουν μέσα στο 2018 οφείλουν να συμπληρώσουν Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρο 8, ν. 1599/1986) στην οποία να αναφέρουν (α) τον μέσο όρο βαθμολογίας τους μέχρι στιγμής, (β) πόσα μαθήματα χρωστούν ακόμη και (γ) ότι θα καταθέσουν το πτυχίο τους το αργότερο κατά την εγγραφή τους, στις αρχές εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

4. Επικυρωμένο αντίγραφο επίσημης αναλυτικής βαθμολογίας.

5. Επίσημη μετάφραση στα ελληνικά των εγγράφων 3 (πτυχίο) και 4 (αναλυτική βαθμολογία), σε περίπτωση που η γλώσσα των πρωτότυπων εγγράφων είναι άλλη πλην της ελληνικής ή της αγγλικής. Οι φοιτητές που θα υποβάλουν τα συγκεκριμένα έγγραφα στην αγγλική γλώσσα πρέπει να γνωρίζουν ότι, αν γίνουν δεκτοί στο Πρόγραμμα, θα κληθούν να υποβάλουν επίσημες μεταφράσεις στην ελληνική γλώσσα κατά την εγγραφή τους.

6. Επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας αντίστοιχο του Proficiency (C2).

7. Δύο συστατικές επιστολές, εκ των οποίων τουλάχιστον μία από μέλος ΔΕΠ του πανεπιστημίου αποφοίτησης. Οι συστατικές επιστολές πρέπει να είναι γραμμένες στα αγγλικά ή στα ελληνικά, να φέρουν πρωτότυπη υπογραφή και σφραγίδα του θεσμού και να υποβληθούν σε κλειστό φάκελο υπογεγραμμένο από τον αποστολέα πάνω στη σφραγίδα του φακέλου. Οι αιτούντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την σχετική φόρμα (Form for Referees) που αποτελεί μέρος της αίτησης.

8. Απλές φωτοτυπίες πιστοποιητικών γνώσης άλλων γλωσσών, παρακολούθησης σεμιναρίων ή άλλων υποστηρικτικών της αίτησης εγγράφων.

9. Οι φοιτητές με πτυχία από ιδρύματα της αλλοδαπής οφείλουν να γνωρίζουν ότι το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται εφόσον ο τίτλος σπουδών τους δεν έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ.

10. Φωτοτυπία διαβατηρίου ή ταυτότητας.

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρ. 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου
- Επίδοση σε Διπλωματική εργασία, όπου ΤΥΧΌΝ αυτή προβλέπεται στον Α' κύκλο σπουδών -Συστατικές επιστολές
- Προφορική συνέντευξη αν απαιτηθεί

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα επιτυχόντων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών, θα κληθούν, αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα ώστε να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 5
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε ένα ακαδημαϊκό έτους πλήρους φοίτησης, χωρίς να προβλέπονται φοιτητικές διακοπές. Τα δύο εξάμηνα παρακολούθησης μαθημάτων (χειμερινό και εαρινό) ακολουθούνται από έρευνα και συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται ατούς 18 μήνες, έπειτα από αίτηση του φοιτητή και απόφαση της Συνέλευσης.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτηση του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

ΑΡΘΡΟ 6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου έτους.

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Τα μαθήματα οργανώνονται σε δύο εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α’ Εξάμηνο		
Μαθήματα Επιλογής	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Αλληλένδετες διαδρομές: τα Βαλκάνια και η Μαύρη Θάλασσα από τον 18ο έως τον 20ο αιώνα.	39	10
Επιχειρώντας τον Μετασχηματισμό: Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και Μετά	39	10
Πολιτική Αλλαγή, Δημοκρατία και Κρίση στην Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Ελλάδα: Πολιτική Οικονομία, Κρίση και Αλλαγή	39	10
**Οι φοιτητές επιλέγουν τρία από τα τέσσερα μαθήματα		
Σύνολο	117	30

Β’ Εξάμηνο		
Μαθήματα Επιλογής	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Διεθνές Δίκαιο και Ειρηνικός Διακανονισμός Διεθνών Συγκρούσεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Εθνικισμός στην Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Διαδρομές Μετάβασης, Προκλήσεις και Προοπτικές	39	10
Σύγχρονη Τουρκία	39	10
**Οι φοιτητές επιλέγουν τρία από τα τέσσερα μασήματα		
Σύνολο	117	30

Θερινή περίοδος	ECTS
Έρευνα και εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	15
Σύνολο	15

Επιπλέον στο πρόγραμμα μαθημάτων μπορούν αν προστεθούν τα ακόλουθα: «Εξερευνώντας τον χώρο της πρώην Γιουγκοσλαβίας», «Μετά τους γιουγκοσλαβικούς πολέμους: ταυτότητες, μνήμη, πολιτικές», «Μέθοδοι και Τεχνικές Κοινωνικής έρευνας», «Ιστορία του Κομμουνισμού και του μετά κομμουνισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη», «Συγκρούσεις και Διαδικασίες ειρήνευσης στην Νοτιοανατολική Ευρώπη», «Διεθνείς Σχέσεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη», «Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση».

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Αλληλένδετες Ιστορίες: τα Βαλκάνια και η Μαύρη Θάλασσα από τον 18ο έως τον 20ο Αιώνα («Interconnected histories: The Balkans and the Black Sea from the 18th to the 20th Centuries»).

Το μάθημα αυτό έχει σχεδιαστεί για να εισάγει τους μαθητές στη σύγχρονη ιστορία της Νοτιοανατολικής Ευρώπη αλλά και της Μαύρης Θάλασσας. Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των ευρύτερων ιστορικών τάσεων που έχουν διαμορφώσει τις εξελίξεις στα Βαλκάνια από τις αρχές του 18ου αιώνα μέχρι την μεταπολεμική περίοδο του 20ου αιώνα και τελικά μετασχημάτισαν την περιοχή από αυτοκρατορικές επαρχίες σε εθνικά εδάφη και τον πληθυσμό της από Οθωμανούς σε Ευρωπαίους. Η διάρθρωση του μαθήματος είναι χρονολογική. Οι επιδράσεις της Μαύρης Θάλασσας (μιας φυσικής γέφυρας και σημείου διένεξης μεταξύ δύο ισχυρών αυτοκρατοριών που άνοιξε τους λιμένες και την ενδοχώρα της στο διεθνές εμπόριο και τη μετανάστευση) στον ιστορικό σχηματισμό της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως ξεχωριστής περιοχής (δηλαδή της χερσονήσου των Βαλκανίων) θα αποτιμηθούν σε διάφορες περιστάσεις, από τους Ρωσο-οθωμανικούς πολέμους του 18ου αιώνα και τον Κριμαϊκό πόλεμο του 19ου αιώνα έως την Οκτωβριανή Επανάσταση και τον Ψυχρό Πόλεμο του 20ού αιώνα. Οι συγκεκριμένες συνθήκες και διαδικασίες της διαμόρφωσης του έθνους και της οικοδόμησης του έθνους κράτους σε αυτήν την κατά κύριο λόγο αγροτική αλλά γεωπολιτικά στρατηγική περιοχή θα συζητηθούν σε ένα διττό πλαίσιο: εκείνο της αποσύνθεσης της αυτοκρατορίας και της μεταρρύθμισης και εκείνο της αντιπαλότητας των μεγάλων δυνάμεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ιστορία της περιοχής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ιστορίας.

Η Βαλκανική πτυχή των ιστορικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή αποτελεί το κύριο στοιχείο των υπό εξέταση θεματικών.

Μια τέτοια προσέγγιση αντανακλά την πρόσφατη αναζήτηση των ιστορικών επιστημόνων να ερευνήσουν νέους τρόπους ανάλυσης των εξελίξεων/γεγονότων σε παγκόσμια και όχι απλώς περιφερειακή κλίμακα. Συγκεκριμένα, εμπνέεται από την έννοια της διασυνδεσιμότητας (interconnectedness) που έχει ενταχθεί στη Θεματική

ατζέντα των ιστορικών που ασχολούνται με την περίοδο του «μακριού 19ου αιώνα» ως «τη γέννηση του σύγχρονου κόσμου».

Μέσα από επιλεγμένη βιβλιογραφία, οι φοιτητές θα κληθούν να μελετήσουν (και θα τους ζητηθεί να παρουσιάσουν στην τάξη) ένα εκτεταμένο σύνολο μελετών που προέρχονται από την οθωμανική, ρωσική, βαλκανική και ευρωπαϊκή ιστοριογραφία. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται στη συμμετοχή τους στην τάξη (συμπεριλαμβανομένης μιας προφορικής παρουσίασης και δύο σύντομων γραπτών εργασιών), σε μια ενδιάμεση εξέταση και στην τελική εξέταση.

Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και Μετά ("European Union Enlargement in South Eastern Europe and Beyond").

Το μάθημα έχει ως στόχο την κατανόηση από τους φοιτητές της Διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), της εφαρμογής της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και των συνεπειών της τόσο για την περιοχή όσο Kat για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Η πρώτη ενότητα του μαθήματος είναι αφιερωμένη στην προσέγγιση των ζητημάτων και των προκλήσεων που ενέχει η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν γένει αλλά και ειδικότερα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι φοιτητές εισάγονται σε θεωρητικές συζητήσεις για το γιατί και το πώς γίνεται η διεύρυνση και για τον εξευρωπαϊσμό ως διαδικασία μετασχηματισμού του κράτους. Επίσης, μελετούν την ίδια τη διαδικασία της διεύρυνση με ιδιαίτερη έμφαση στη φύση και την εξέλιξη των συνθηκών ένταξης στην Ε.Ε. Μία βαθύτερη κατανόηση της διαδικασίας ένταξης και του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται στην πράξη οι προϋποθέσεις της Ε.Ε. παρέχεται από το ετήσιο «Enlargement Strategy Seminar», εξετάζοντας τις τελευταίες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις χώρες της διεύρυνσης. Κάθε φοιτητής επιλέγει μια ενότητα από τις εκθέσεις μιας χώρας και κάνει μια παρουσίαση τεσσάρων έως πέντε λεπτών. Αυτή η ενότητα του μαθήματος ακολουθείται από μια ενδιάμεση εξέταση για να εξασφαλιστεί ότι οι φοιτητές έχουν κατανοήσει πλήρως τα απαιτούμενα βασικά σημεία του μαθήματος.

Η δεύτερη ενότητα του μαθήματος προσφέρει μια βαθύτερη διερεύνηση της περίπτωσης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι σχετικές διαλέξεις καλύπτουν τις σχέσεις της περιοχής με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, από τον Ψυχρό Πόλεμο μέχρι σήμερα, προχωρώντας σε συγκριτική ανάλυση του δεύτερου, του πέμπτου και του σημερινού γύρου διεύρυνσης (Δυτικά Βαλκάνια) και της πεντηκονταετούς ιστορίας της τουρκικής υπόθεσης. Στη συνέχεια, θεματικά σεμινάρια εξετάζουν το ρόλο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως πεδίου μελέτης του εξευρωπαϊσμού, με ιδιαίτερη αναφορά στην αξιολόγηση της στρατηγικής της διεύρυνσης ως προγράμματος για την προώθηση της ειρήνης και του εκδημοκρατισμού. Ένα τελικό σεμινάριο εξετάζει το μέλλον της διεύρυνσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και πέραν αυτής, σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, ευρωσκεπτικισμού και διαφοροποιημένης ολοκλήρωσης. Στα τελευταία σεμινάρια, κάθε φοιτητής κάνει μια σύντομη προφορική παρουσίαση μιας επιλεγμένης περιπτωσιολογικής μελέτης η οποία στη συνέχεια υποβάλλεται ως γραπτή εργασία. Η τελική γραπτή εξέταση εξετάζει την κατανόηση από τους μαθητές της ευρύτερης εικόνας και των γενικών θεμάτων και ιδεών που καλύπτονται από το μάθημα.

«Πολιτική Αλλαγή, Δημοκρατία και Κρίση στην Νοτιοανατολική Ευρώπη», («Political Change, Democracy and Crisis in Southeast Europe").

Το μάθημα στοχεύει στην συγκριτική και θεωρητική κατανόηση της μετάβασης και της εδραίωσης της δημοκρατίας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Τις πρώτες εβδομάδες πραγματοποιείται σειρά διαλέξεων που παρέχουν το θεωρητικό πλαίσιο για τη μελέτη του εκδημοκρατισμού, την εξέταση των κύριων θεωριών του φαινομένου και την κριτική τους. Οι πτυχές που συζητούνται περιλαμβάνουν, inter alia την έννοια της δημοκρατίας, το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο, την ανάλυση της μεταφοράς θεωριών που είχαν αρχικά διαμορφωθεί για να ερμηνεύσουν τον εκδημοκρατισμό στη Νότια Ευρώπη και τη Λατινική Αμερική και την ανάλυση του μετασχηματισμού και της πτώσης των κρατικών σοσιαλιστικών καθεστώτων, τις πέντε αρένες του εκδημοκρατισμού και τη διάκριση μεταξύ μετάβασης και εδραίωσης της δημοκρατίας. Κατά την ολοκλήρωση αυτής της ύλης, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν μελετήσει τη βασική βιβλιογραφία και να έχουν εξοικειωθεί με τα ευρέα προβλήματα του εκδημοκρατισμού. Σε αυτό το σημείο λαμβάνει χώρα μια ενδιάμεση εξέταση, ώστε να εντοπιστούν τυχόν δυσκολίες που προκύπτουν στην κατανόηση των προαναφερθέντων θεματικών ενοτήτων.

Στις υπόλοιπες εβδομάδες γίνονται περιπτωσιολογικές μελέτες χωρών και συγκεκριμένα μελέτες για τον εκδημοκρατισμό της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Αλβανίας και των χωρών που εμφανίστηκαν στα Δυτικά Βαλκάνια μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας. Σε αυτό το στάδιο, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέλιξη της δημοκρατίας μετά τη δημοκρατική μετάβαση. Η ανάπτυξη των δημοκρατικών καθεστώτων στις χώρες αυτές παρουσιάζεται και ερμηνεύεται με επίκεντρο τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας από τις αρχές της δεκαετίας του 2000. Οι φοιτητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες εργασίας που συνδυάζουν διαφορετικές εθνικότητες και επιστημονικές ειδικότητες. Κάθε χρόνο εξετάζονται τέσσερις έως έξι συγκεκριμένες θεματικές, παρουσιάζονται από την αντίστοιχη ομάδα μελέτης και συζητιούνται στην τάξη. Οι θεματικές περιλαμβάνουν το κράτος δικαίου, τη διαφθορά και τη διάκριση των εξουσιών στον εκτελεστικό, νομοθετικό και δικαστικό κλάδο σε δύο ή περισσότερες από τις υπό εξέταση χώρες. Οι φοιτητές υποχρεούνται είτε να κάνουν μια παρουσίαση power point στην τάξη είτε να υποβάλουν ένα γραπτό ερευνητικό κείμενο ως μέρος των υποχρεώσεων του μαθήματος. Κεφάλαια βιβλίων και επιστημονικά άρθρα για τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας σήμερα στις εξεταζόμενες χώρες και στις επιλεγμένες θεματικές αποτελούν το υλικό για τις τελικές εξετάσεις.

«Ελλάδα: Πολιτική Οικονομία, Κρίση και Αλλαγή» (Greece; Political economy, Crisis and Change).

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της σύγχρονης Ελλάδας. Κεντρικός πυρήνας του μαθήματος είναι η εξέλιξη και η αλλαγή της πολιτικής οικονομίας της Ελλάδα, από τη μετάβαση της στη δημοκρατία στη δεκαετία του 1970 έως την κρίση του 2010 η οποία εξακολουθεί να κυριαρχεί μέχρι σήμερα σε όλες τις πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Οι πρώτες διαλέξεις είναι αφιερωμένες στη θεμελίωση ενός ιστορικού και θεωρητικού υπόβαθρου. Συγκεκριμένα, γίνεται μια σύντομη επισκόπηση της οικονομικής και πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας, με έμφαση στην οικονομική επίδοση της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των επαναλαμβανόμενων προβλημάτων δημόσιου χρέους της, καθώς και μια επισκόπηση των χαρακτηριστικών του καπιταλιστικού μοντέλου της. Αυτό γίνεται υπό το πρίσμα των «Ειδών της θεωρίας του Καπιταλισμού» (Varieties of Capitalism theory) που ομαδοποιεί και αναλύει τις χώρες ανάλογα με το είδος της καπιταλιστικής τους οργάνωσης και ανάπτυξης.

Αυτή η ουσιαστικά ιστορική θεσμική προσέγγιση, μαζί με άλλες πτυχές της πιο παραδοσιακής βιβλιογραφίας, αποτελεί το θεωρητικά πλαίσιο μέσα από το οποίο αναλύεται η εξέλιξη της ελληνικής πολιτικής οικονομίας από την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974 μέχρι την κρίση.

Το τελευταίο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται στην ανάλυση των διαφόρων πτυχών της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε το 2010 και του χειρισμού της από τις ελληνικές αρχές αλλά και από τους πιστωτές της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών αρχών και του ΔΝΤ. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση και τη συζήτηση των συνεπειών της κρίσης στον οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά τομέα. Η αξιολόγηση των φοιτητών λαμβάνει χώρα με τελική γραπτή εξέταση και εργασία που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου. Τα τελευταία δύο μαθήματα αφιερώνονται στην παρουσίαση προσχεδίων των εργασιών από τους φοιτητές.

Οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης: διαδρομές μετάβασης, προκλήσεις και προοπτικές ("Economic Transition Pathways in Southeastern Europe: Disruptions, Challenges, Prospects")

Το μάθημα στοχεύει στη θεωρητική και ιστορική κατανόηση από τους φοιτητές των δομών και πολιτικών του μοντέλου των κεντρικά ελεγχόμενων οικονομιών που είχε επικρατήσει στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και στη λεπτομερέστερη διερεύνηση της μετάβασης και της εξέλιξης των οικονομιών της περιοχής σε οικονομίες αγοράς από το 1989 μέχρι σήμερα.

Στις πρώτες εβδομάδες γίνεται μια συνολική ανασκόπηση των μέσων, των μεθόδων και των πρακτικών που χρησιμοποιούνται από το μοντέλο της κεντρικά ελεγχόμενης οικονομίας για την επίλυση των προβλημάτων παραγωγής και διανομής, τα οποία τελικά προκάλεσαν σοβαρές δυσλειτουργίες και οδήγησαν στην κατάρρευση του συστήματος το 1989. Συζητιούνται οι δομές ιδιοκτησίας, οι κεντρικές αρχές σχεδιασμού, η φυσική κατανομή των πόρων, τα πρότυπα κατανομής του εισοδήματος και τα προβλήματα ικανοποίησης των καταναλωτών. Οι φοιτητές καλούνται να καλύψουν θέματα από τη βιβλιογραφία, τα οποία κυμαίνονται από τα κλασσικά συγγράμματα του Alec Nove και του Bela Balassa μέχρι ειδικές εκθέσεις για τους δείκτες μακροοικονομικών επιδόσεων και τις κοινωνικές τους επιπτώσεις. Με βάση αυτή την εξεταστέα ύλη, οι φοιτητές συμμετέχουν σε μια ενδιάμεση εξέταση στα προηγούμενα θέματα. Οι υπόλοιπες εβδομάδες επικεντρώνονται στη λογική, το μέγεθος, το πεδίο εφαρμογής και τη φύση της διαδικασίας μετάβασης που ξεκίνησε το 1989 και οδήγησε όλες τις οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από την κεντρικά ελεγχόμενη οικονομία στο μοντέλο της αγοράς. Οι αρχικές πολιτικές όπως η ιδιωτικοποίηση, η απελευθέρωση των τιμών, ο εκδημοκρατισμός, καθώς και η μεταρρύθμιση των κρατικών θεσμών και των λειτουργιών τους εξετάζονται και αναλύονται. Οι τελευταίες εβδομάδες επικεντρώνονται σε θέματα όπως οι ροές άμεσων ξένων επενδύσεων, το εμπόριο, οι εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα, η οικοδόμηση θεσμών και οι συνολικές μακροοικονομικές επιδόσεις αυτών των χωρών σήμερα. Περιλαμβάνονται επίσης η πορεία προς της Ε.Ε. όλων των χωρών της περιοχής καθώς και οι προκλήσεις περιφερειακής συνεργασίας. Τα θέματα των εργασιών αντλούνται από εκθέσεις και δημοσιεύσεις μεγάλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και σχετικών ακαδημαϊκών περιοδικών. Κατά τη διάρκεια αυτής της ενότητας του μαθήματος, οι φοιτητές καλούνται να κάνουν παρουσιάσεις ανά χώμα σε ζεύγη. Η τελική εξέταση καλύπτει ολόκληρο το πρόγραμμα μαθημάτων, με θέματα που αφορούν τις διάφορες θεματικές και τις διάφορες χώρες.

Σύγχρονη Τουρκία (Contemporary Turkey)

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής σε συνδυασμό με την τουρκική εσωτερική πολιτική. Η πρώτη θεματική του μαθήματος (η εξωτερική πολιτική) αναδεικνύει τον ρόλο της Τουρκίας ως περιφερειακού παράγοντα σε πολλές περιοχές (Μέση Ανατολή, Μαύρη Θάλασσα, Νοτιοανατολική Ευρώπη, Καύκασος), ως μέλους του ΝΑΤΟ και πιο πρόσφατα ως υποψήφιας για ένταξη στην Ε.Ε. χώρας. Εξηγεί, επίσης, τις εξελίξεις στην εποχή της κυβέρνησης του ΑΚΡ από το 2002 και εξής, καθώς και την περιφερειακή και παγκόσμια προβολή και επιρροή της Τουρκίας. Η δεύτερη θεματική του μαθήματος (εσωτερική πολιτική) συζητά το καθεστώς της Τουρκίας ως μονόπλευρης συνταγματικής δημοκρατίας ή ως «ατελούς δημοκρατίας» μέσα από μια ιστορία διαδοχικών στρατιωτικών επεμβάσεων και, στη συνέχεια, την άνοδο στην εξουσία του μετριοπαθούς Ισλαμικού ΑΚΡ και τη στροφή της τουρκικής κοινωνίας προς τον θρησκευτικό συντηρητισμό. Το μάθημα οργανώνεται σε χρονολογική βάση με ταυτόχρονη κάλυψη των δεμάτων εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής. Το μάθημα ξεκινά από μια εισαγωγική διάλεξη σχετικά με τις κυριότερες παγκόσμιες και περιφερειακές τάσεις, καθώς και με τα βασικά χαρακτηριστικά του σημερινού διεθνούς συστήματος, προκειμένου να κατανοήσουν οι φοιτητές τη θέση και

τον ρόλο μιας μεσαίας δύναμης, όπως είναι η Τουρκία, σε περιφερειακό και διεθνές πλαίσιο. Οι επόμενες εβδομάδες αφιερώνονται στην παροχή ουσιαστικού ιστορικού υπόβαθρου, καλύπτοντας τις κύριες εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία από τον δέκατο όγδοο αιώνα μέχρι τη διάλυση της στις αρχές του εικοστού αιώνα, καθώς και την οθωμανική εξωτερική πολιτική και το ρόλο των Μεγάλων Δυνάμεων. Τις υπόλοιπες εβδομάδες εξετάζεται η εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Τουρκικής Δημοκρατίας από το 1923: η εποχή του Ατατούρκ, η περίοδος ουδετερότητας, η σύνδεση με τη Δύση, η εξέλιξη σε ένα πολυμερές πολιτικό σύστημα, το κυπριακό ζήτημα, η ανάμειξη του στρατού στην πολιτική, τα διάφορα πραξικοπήματα, το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και των επιπτώσεων του στην τουρκική εξωτερική πολιτική. Όλα αυτά τα θέματα εξετάζονται στην ενδιάμεση εξέταση. Το μάθημα συνεχίζεται με την εποχή του Ψυχρού Πολέμου, την περίοδο κυβερνήσεων του ΑΚΡ, τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις και τη νέα τουρκική εξωτερική πολιτική.

Οι τελευταίες εβδομάδες λαμβάνουν μορφή σεμιναρίου με την παρουσίαση των φοιτητικών εργασιών και με μια τελική συζήτηση σχετικά με τις μελλοντικές προκλήσεις και προοπτικές για το πολιτικό σύστημα και την εξωτερική πολιτική της Τουρκία. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την τελική εξέταση για όλα τα θέματα που συζητήθηκαν.

Εθνικισμός στην Νοτιοανατολική Ευρώπη (Nationalism in SEE)

Το μάθημα στοχεύει στην παροχή στους φοιτητές μιας ιστορικής και θεωρητικής κατανόησης του εθνικισμού ως φαινομένου νεωτερικότητας και στη διερεύνηση των διαφόρων εκφάνσεων του στην περιοχή της Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι πρώτες εβδομάδες είναι αφιερωμένες σε μια σειρά διαλέξεων που παρέχουν το θεωρητικό πλαίσιο για τη μελέτη του εθνικισμού και την εξέταση μερικών από τις κύριες θεωρίες του φαινομένου. Οι πτυχές που συζητιούνται περιλαμβάνουν, inter alia, την ιστορικότητα του εθνικισμού, τον εθνικισμό και τον εκσυγχρονισμό (qua «αποπαραδοποίηση», «εκκοσμίκευση», ή «εκβιομηχανοποίηση»), το ιδανικό της εθνικής αυτοδιάθεσης, των πολιτιστικών διαφορών και της πολιτικής κινητοποίησης, τους μακρο-εθνικισμούς, την εθνογένεση και την εθνική αφύπνιση, τους εθνικούς μύθους και τις εθνικές ιστορίες, την υψηλή και χαμηλή καλλιέργεια, τον κρατικό εθνικισμό, τις τυπολογίες (πολιτικές / εθνοτικές, ενοποιητικές, αλυτρωτικές, αποσχιστικές κ.λπ.), την «οριζόντια συντροφικότητα» του έθνους, τις προσμίξεις με άλλες ιδεολογίες. Στο τέλος των πρώτων έξι εβδομάδων, οι φοιτητές αναμένεται να μελετήσουν τη βασική βιβλιογραφία (βιβλία των Kedourie, Hobsbawm, Anderson, Gellner συν επιλεγμένα άρθρα και κεφάλαια) και να εξοικειωθούν με τα κύρια προβλήματα του Θεωρητικού εθνικισμού. Σε αυτό το σημείο γίνεται μια ενδιάμεση εξέταση, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα στην κατανόηση των προαναφερθέντων.

Οι επόμενες εβδομάδες αφιερώνονται στις περιπτωσιολογικές μελέτες. Οι μαθητές χωρίζονται σε έξι μικρές ομάδες εργασίας που συνδυάζουν διαφορετικές εθνικότητες και επιστημονικούς κλάδους. Κάθε χρόνο, μελετώνται και παρουσιάζονται έξι συγκεκριμένες περιπτωσιολογικές μελέτες από την αντίστοιχη ομάδα μελέτης και συζητούνται στην τάξη. Οι επιλογές περιλαμβάνουν τους ελληνικούς, τουρκικούς, αλβανικούς, βουλγαρικούς και ρουμανικούς εθνικισμούς, τους εθνικισμούς στην πρώην Γιουγκοσλαβία και το Μακεδονικό ζήτημα. Τα κύρια σημεία της κάθε συζήτησης-παρουσίασης καταγράφονται από την ομάδα μελέτης και στη συνέχεια ενσωματώνονται σε μια από κοινού συγγραφική εργασία που αποτελείται από τις ξεχωριστές συνεισφορές καθενός από τα μέλη της. Έτσι, ενώ κάθε εργασία είναι μια κοινή προσπάθεια, το γραπτό έργο κάθε φοιτητή αντιστοιχεί σε ατομική εργασία. Όλες οι εργασίες αξιολογούνται και σχολιάζονται από τον διδάσκοντα και στη συνέχεια διανέμονται σε ολόκληρη την τάξη, ως μέρος του υλικού μελέτης για τις τελικές εξετάσεις.

Διεθνές Δίκαιο και Ειρηνικός Διακανονισμός Διεθνών Συγκρούσεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (International Law and Peaceful Settlement of International Disputes in Southeast Europe)

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση των τεχνικών επίλυσης διαφορών του διεθνούς δικαίου και ο ρόλος τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Αναλύονται οι θεμελιώδεις αρχές της διεθνούς διευθέτησης διαφορών, ιδίως της υποχρέωσης για ειρηνική επίλυση των διαφορών. Σύμφωνα με την παραδοσιακή προσέγγιση, εξετάζονται οι διαθέσιμες μέθοδοι ειρηνικής διευθέτησης των διαφορών. Πρώτον, οι μη δικαστικές μέθοδοι και οι ημι-δικαστικές (semi judicial) τεχνικές, με επίκεντρο τη διακρατική επίλυση των διαφορών και τη διευθέτηση των διαφορών από διεθνείς οργανισμούς. Στη συνέχεια, το μάθημα επικεντρώνεται στις δικαστικές τεχνικές που παρέχει το Διεθνές Δικαστήριο και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου και το Διεθνές Κέντρο για την Επίλυση Επενδυτικών Διαφορών. Το μάθημα καταλήγει σε παρατηρήσεις σχετικά με τη συνεισφορά (ή όχι) αυτών των τεχνικών στην επίλυση διαφορών όπου εμπλέκονται χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επίλυση των προβλημάτων που προκάλεσαν τις διαφορές.

ΑΡΘΡΟ 7
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς

Οι φοιτητές οφείλουν να είναι παρόντες και στα δύο εξάμηνα διδασκαλίας σε όλες τις δραστηριότητες του Προγράμματος. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική σε όλα τα μαθήματα, στα σεμινάρια και στις διαλέξεις του

Προγράμματος και ελέγχεται από τα αρμόδια μέλη ΔΕΠ. Φοιτητής ο οποίος υπερβαίνει τις δύο αδικαιολόγητες απουσίες σε ένα μάθημα, θεωρείται ότι έχει αποτύχει στο συγκεκριμένο μάσημα. Φοιτητής ο οποίος χάνει σημαντικό μέρος της τρίωρης διδασκαλίας ενός μαθήματος θεωρείται απών από το μάσημα.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωση του.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοση τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ’ όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έξι μαθήματα του ΠΜΣ και στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Ενας φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα μάθημα ανά εξάμηνο έχει το δικαίωμα να επανεξεταστεί μετά την ολοκλήρωση των δύο εξαμήνων διδασκαλίας. Ένας φοιτητής που αποτυγχάνει σε περισσότερα από ένα μαθήματα σε ένα εξάμηνο δεν έχει το δικαίωμα να επανεξεταστεί και διαγράφεται από το Πρόγραμμα. Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει σύμφωνα με την πιο πάνω διαδικασία δύναται να εξεταστεί ύστερα από αίτηση του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων (παρ. 6, άρ. 34, ν.4485/2017).

Είναι υποχρεωτική η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (παρ. 4, άρ. 34, Ν. 4485/2017). Οι τριμελείς Επιτροπές εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι διδάσκων του Προγράμματος ή μέλος ΔΕΠ.

Τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι διδάσκοντες του Προγράμματος ή μέλη ΔΕΠ.

Οδηγίες συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (π.χ. εξώφυλλο, Λογότυπος, γραμματοσειρά, ελάχιστος αριθμός λέξεων κ.λπ.) είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να σχετίζεται με τι περιεχόμενο του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά», να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017).

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (άρ, 34, παρ. 5 ν.4485/2017).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 8
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α’ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/ και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και στη διδασκαλία (παρ. 3, αρ. 34, ν.4485/2017),

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ. διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια, κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν.2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ οι οποίοι είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ.

Η Συντονιστική Επιτροπή δύναται να χορηγήσει απαλλαγή από τα δίδακτρα του Προγράμματος για τους φοιτητές που προέρχονται από συγκεκριμένες χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Κοσσυφοπέδιο [σύμφωνα με το ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ], Μαυροβούνιο, Ρουμανία, Σερβία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) αφού υποβάλουν αίτηση στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ και εφόσον δεν λαμβάνουν υποτροφία από κάποια άλλη πηγή.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, ν.4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ. 1, άρ. 44, ν.4485/2017). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α’ 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης 2.100 ευρώ σε τρεις ισόποσες δόσεις.

Επίσης υπάρχουν δυνατότητες συνδυασμού του προγράμματος «Erasmus” και “Erasmus Mundus” με τη συμμετοχή στο ΠΜΣ.

ΑΡΘΡΟ 9
ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται από ένα άτομο.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α’ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν, 4270/2014 (Α’ 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

β) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

γ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

δ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή, όπως προβλεπόμενα τα προβλεπόμενα τέλη φοίτηση του ΠΜΣ.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή,συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ.44, ν.4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (παρ. 5, άρ.44, ν.4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4485/2017.

ΑΡΘΡΟ 10
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, κατά 60%, τουλάχιστον, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, ν. 4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α’ 112),
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ (παρ. 7, άρ. 29, ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης το Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α΄, ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή

ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,

- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές,Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ.7, άρ. 16, ν. 4009/2011)

ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6, αρ. 36, ν.4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος,

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ



ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: **www.et.gr**
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ **Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180) **Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000) **Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr** Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

